

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 215/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Jozefom Krenickým, advokátom, Vajanského 43, Prešov, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 27CoE/1/2022-330 zo 6. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na vydanie dočasného opatrenia **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. februára 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým uznesením označeným v záhlaví tohto uznesenia (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania. Zároveň navrhuje vydať dočasné opatrenie, ktorým by ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a napadnutých rozhodnutí vyplýva nasledujúci stav veci:

2.1. Sťažovateľ bol ako oprávnený účastníkom exekučného konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 2 Er 783/2008 proti [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „povinný v 1. rade“) a [REDAKOVANÉ] ako povinným (ďalej spolu aj „povinní“) pre vymożenie sumy 66 387,84 eur (2 000 000 Sk) s príslušenstvom v exekúcii vykonávanej súdnym exekútorom JUDr. Svätoslavom Mruškovičom (ďalej len „súdny exekútor“) pod sp. zn. EX 346/08. Návrh na

vykonanie exekúcie podal pôvodne ako oprávnený [REDAKOVANÉ] súdnemu exekútorovi, ktorého okresný súd poveril vykonaním exekúcie na vymoženie istiny vo výške 2 000 000 Sk a zmluvnej pokuty vo výške 5 % zo sumy 2 000 000 Sk za každý začatý mesiac od 28. februára 2006 do zaplatenia. Exekučným titulom bola notárska zápisnica č. N 635/04, Nz 89066/04 z 10. decembra 2004 (ďalej len „notárska zápisnica“) spísaná JUDr. Ivetou Bžánovou, notárkou v Snine (ďalej len „notárka“). Povinný v 1. rade podaním zo 4. februára 2013 doplneným 18. marca 2013 (opätovne) navrhol exekúciu zastaviť. Dôvodil tým, že pohľadávku uhradil, ako aj tým, že považuje exekučný titul za neplatný, pretože notárska zápisnica je neurčitá a nezrozumiteľná, bola spísaná v rovnaký deň, ako bola uzatvorená zmluva o pôžičke a zmluvná pokuta sa prieči dobrým mravom. Okresný súd uznesením č. k. 2Er/783/2008-106 z 12. júna 2013 (ďalej len „uznesenie súdu prvej inštancie“) vyhlásil exekúciu za neprípustnú, zastavil ju, návrh na odklad exekúcie zamietol s tým, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Dospel k záveru, že notárska zápisnica je vykonateľným exekučným titulom po formálnej aj materiálnej stránke. Uviedol, že notárska zápisnica obsahuje všetky náležitosti predpísané § 41 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení v rozhodnom čase. Ustálil, že medzi povinnými a právnym predchodcom sťažovateľa ako oprávneným boli uzatvorené tri zmluvy o pôžičke. Podľa tvrdenia sťažovateľa zo zmluvy o pôžičke z 29. októbra 2003 na sumu 2 720 000 Sk dlžníci uhradili sumu 720 000 Sk, zo zmluvy o pôžičke z 10. decembra 2004 na sumu 3 500 000 Sk uhradili dlžníci sumu 1 500 000 Sk a zo zmluvy o pôžičke z 15. januára 2005 na sumu 4 000 000 Sk uhradil povinný v 1. rade celý dlh. Z povinným v 1. rade predložených dokladov o úhrade však okresný súd považoval za preukázané, že dlh vo výške 2 000 000 Sk vymáhaný v tomto exekučnom konaní bol splnený. Po predložení dokladov o úhradách povinným v 1. rade započítaval jednotlivé platby na najstaršie dlhy (na pôžičku z roku 2003 a potom na pôžičku, ktorá je predmetom tejto exekúcie). Takto dospel k záveru, že povinní uhradili istinu nielen pôžičky z roku 2003, ale aj istinu pôžičky, ktorá je predmetom tohto exekučného konania, keď oprávnenému zaplatili sumu 6 220 000 Sk. Vo vzťahu k zmluvnej pokute okresný súd uviedol, že síce notárska zápisnica bola spísaná v čase, keď právna úprava výslovne nevylučovala, aby sa týkala okrem istiny a úroku aj zmluvnej pokuty (pred 15. októbrom 2008), a preto súčasťou právneho záväzku mohla byť aj zmluvná pokuta, avšak v danom prípade v časti zmluvnej pokuty *„obsahuje notárska zápisnica neistý záväzok v budúcnosti, ktorý nie je dostatočne určitý a určiteľný... pričom jej výška môže byť hodnotená ako v rozpore s dobrými mravmi“*. Pretože povinní vymáhanú istinu uhradili, okresný súd exekúciu zastavil.

2.2. Na základe odvolania sťažovateľa proti uzneseniu súdu prvej inštancie krajský súd rozhodol (v poradí tretíkrát, pozn.) napadnutým uznesením tak, že odvolaním napadnuté uznesenie potvrdil, a povinným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V relevantnej časti odôvodnenia svojho uznesenia konštatoval, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením uznesenia súdu prvej inštancie (bod 7 napadnutého uznesenia). Odkázal na chronologický prehľad splátok uvedený v odôvodnení uznesenia súdu prvej inštancie, ktorej vecnú správnosť strany konania nespochybnili a z ktorej vyplýva, že povinní v súhrne splatili sťažovateľovi, resp. právnemu predchodcovi obe pôžičky (z 29. októbra 2003 a 10. decembra 2004), pričom z celkového počtu troch pôžičiek sa súd poslednou pôžičkou (z 15. januára 2005) bližšie nezaoberal, keďže povinný predložil potvrdenie právneho predchodcu sťažovateľa, že táto bezúročná pôžička v sume 4 000 000 Sk bola

jednorazovo splatená 11. novembra 2008 (bod 19 a 22 napadnutého uznesenia). Krajský súd konštatoval v zhode so súdom prvej inštancie, že ani v prvej zmluve o pôžičke z 29. októbra 2003 ani v zmluve z 10. decembra 2004 nie sú ustanovenia o spôsobe započítavania plnení a konkrétne určenie spôsobu plnenia, preto za aplikácie § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že splátky týchto dvoch pôžičiek mali byť započítané na istinu, čo malo vplyv na posúdenie splatenia pôžičky, ktorá bola predmetom exekúcie (bod 26 napadnutého uznesenia). V tejto súvislosti odmietol argumentáciu sťažovateľa, ktorý argumentoval tým, že povinní druhú pôžičku nesplátili v celom rozsahu a splácali v poradí tretiu pôžičku s poukazom na výšku splátok, ako nepresvedčivú, keď konštatoval, že *„ťažko bolo prijať fakt, že povinní najskôr splácali záväzky zo zmlúv z roku 2003, po uhradení 810 000 Sk a po uzavretí novej pôžičky 10. 12. 2004 nesplácali túto pôžičku, ale začali splácať pôžičku zo dňa 15. 01. 2005 a tú splátili 11. 11. 2008, a v decembri 2008 po takmer 4ročnej prestávke pokračovali v splácaní zostatkov skorších pôžičiek, hoci pri pôžičke zo dňa 10. 12. 2004 im hrozili vysoké sankcie - zmluvná pokuta 5 % z dlžnej sumy za každý mesiac omeškania a výkon záložného práva, avšak pôžička zo dňa 15. 01. 2005 bola bezúročná a úrok z omeškania bol dohodnutý na 1 % dlžnej sumy na každý mesiac omeškania“* (bod 29 napadnutého uznesenia). Za rozhodujúcu skutočnosť považoval potvrdenie o jednorazovom splatení pôžičky z 15. januára 2005, keď uviedol: *„Ak teda pôvodný oprávnený potvrdil, že dlh zo zmluvy o pôžičke zo dňa 15. 01. 2005 bol splatený dňa 11. 11. 2008 jednorazovo, z toho nepochybne vyplýva, že všetky predložené doklady o plneniach, ktoré súd prvej inštancie pojal do odôvodnenia, svedčia o splácaní iných dlžných súm. V tomto bode došlo k zjednoteniu výpovede oprávneného (pôvodného) a povinného o jednorazovom zaplatení pôžičky zo dňa 15. 01. 2005, a tak nebol priestor na iný záver o tejto veci. Preto bol záver súdu prvej inštancie o splatení pôžičky zo zmluvy zo dňa 10. 12. 2004 správny a v súlade so skutkovými zisteniami“* (bod 30 napadnutého uznesenia). Pokiaľ ide o námietku o nesprávnom právnom posúdení zmluvnej pokuty, krajský súd ju posúdil tak, že je v rozpore s dobrými mravmi, keďže ročne predstavovala 60 % pri omeškaní s plnením dlhu, pri ktorom nebolo preukázané ani tvrdené, že by pôžičky boli poskytnuté na podnikateľský účel (bod 34 napadnutého uznesenia).

3. Pre úplnosť je potrebné dodať, že ústavný súd skôr vydané rozhodnutia krajského súdu v napadnutom konaní nálezmi sp. zn. II. ÚS 138/2017 z 22. júna 2017 a sp. zn. II. ÚS 427/2018 z 13. decembra 2018 zrušil z dôvodu ich prekvapivosti a arbitrárneho záveru, že notárska zápisnica neobsahuje právny záväzok a pretože neobsahuje ani jeho uznanie, nespĺňa formálne náležitosti stanovené zákonom v § 41 ods. 2 Exekučného poriadku a nie je vykonateľným exekučným titulom.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v sťažnosti argumentuje v prospech porušenia svojich práv napadnutým uznesením, pričom odôvodnenie a závery krajského súdu považuje za arbitrárne a nedostatočné. Svojím obsahom ide o totožnú argumentáciu, ktorú uplatnil už v priebehu konania pred exekučným súdom v rámci obrany proti návrhu na zastavenie exekúcie a odvolania. Namieta, že súdy dospeli k nesprávne mu záveru o jednorazovom splatení tretej pôžičky z 15. januára 2005 v sume 4 000 000 Sk. Rovnako je nesprávny záver, že pôvodný oprávnený [REDAKOVANÉ] sa zúčastnil pojednávania konaného 19. marca 2013, ktorý mal potvrdiť na pojednávaní splatenie tretej pôžičky v celosti v sume 4 000 000 Sk (pozri bod 21 napadnutého uznesenia), pretože sťažovateľ sa stal na

základe postúpenia v roku 2009 oprávneným, o čom svedčí aj uznesenie okresného súdu z 22. decembra 2010. Predvolanie na predmetné pojednávanie dostal len sťažovateľ, pôvodný oprávnený ani nemal dôvod sa ho zúčastniť. Z uvedeného dôvodu ide o nesprávne posúdenie skutkového stavu, keď súd konštatoval, že pôvodný oprávnený mal na pojednávaní konanom 19. marca 2013 potvrdiť, že pôžička z tretej zmluvy bola uhradená jednorazovo, čo je absolútne nesprávne a nelogické. V ďalšom sťažovateľ uvádza repliky, ktoré mali odznieť na predmetnom pojednávaní 19. marca 2013, z ktorých vyvodzuje, že súd dezinterpretoval výpovede strán konania. Po poukázaní sťažovateľa na rozporuplné vyjadrenia povinného o (ne)splatení pôžičky jednorazovo povinný mal na pojednávaní predložiť čestné prehlásenie pôvodného oprávneného z 11. novembra 2008, ktorým mal pôvodný oprávnený potvrdiť, že k jednorazovému splateniu tejto pôžičky došlo. Toto čestné prehlásenie bolo predložené aj sťažovateľovi na nahliadnutie, ktorý k nemu uviedol, že „*ide o kvitanciu a s týmto v podstate súhlasí*“, čo krajský súd mal nesprávne vyhodnotiť ako potvrdenie pôvodného oprávneného o jednorazovom splatení pôžičky z 15. januára 2005. Poukazuje aj na to, že sám povinný na jednej strane tvrdil, že túto pôžičku splácal v splátkach, na druhej strane predložil dôkaz, ktorý je s uvedeným v rozpore, teda že došlo k splateniu tejto pôžičky jednorazovo, z čoho sťažovateľ vyvodzuje, že povinný účelovo a nelogicky zavádzal. V tejto súvislosti tiež tvrdí, že z predmetného čestného vyhlásenia vôbec nevyplýva, že došlo k jednorazovému splateniu pôžičky tak, ako to ustálili súdy, ale že len potvrdzuje, že bola splatená celá dlžná suma z pôžičky z 15. januára 2005. Namietajú tiež aplikáciu § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keď podľa jeho názoru je v okolnostiach jeho veci neaplikovateľný, keďže bolo poskytnutých viac pôžičiek, a toto ustanovenie nerieši situáciu, keď máme dve zmluvy o pôžičke, a neurčuje, na ktorú zmluvu o pôžičke sa má úhrada zo strany dlžníka započítať. Porušenie svojich označených hmotných práv sťažovateľ vidí v tom, že odvolací súd svojím napadnutým uznesením mu odňal zákonnú ochranu na uspokojenie jeho pohľadávky svojím arbitrárnym vyhodnotením skutkového stavu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je posúdenie, či krajský súd dal dostatočné a ústavnokonformné odpovede na výhrady sťažovateľa súvisiace s namietanými údajnými vadami právneho posúdenia prípadu, ktoré sťažovateľ označuje ako nesprávne vyhodnotenie skutkového stavu.

6. Ako už bolo konštatované, argumentácia sťažovateľa v ústavnej sťažnosti bola v podstatných námietkach identická s jeho odvolacou argumentáciou, na ktorú krajský súd poskytol relevantné odpovede. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu odôvodnení rozhodnutí vo veci konajúcich súdov, považuje odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov za dostatočné, argumentačne konzistentné, rešpektujúce na vec dopadajúcu právnu úpravu v kontexte rozhodných skutočností.

III.1. K namietanému porušeniu procesných práv sťažovateľa napadnutým uznesením:

7. Sťažovateľ v sťažnosti spochybňoval najmä záver o jednorazovom splatení poslednej pôžičky poukazom na údajnú nesprávnosť konštatácií krajského súdu (prítomnosť pôvodného oprávneného na pojednávaní uskutočnenom 19. marca 2013 a jeho vyhlásenie, ktorým potvrdil jednorazové splatenie pôžičky). Ústavný súd na tomto mieste konštatuje, že tvrdenia sťažovateľa o pochybení

krajského súdu a údajne nesprávnom zistení skutkového stavu sa zakladajú na ničím nepreukázaných tvrdeniach, údajných replikách prednesených na tomto pojednávaní, o ktorých neposkytol žiaden dôkaz, ako napr. doručka o predvolaní, zápisnica z predmetného pojednávania a čestné prehlásenie o splatení poslednej pôžičky, na ktoré sa odvoláva. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je vyhľadávacím súdnym orgánom, dokazovanie spravidla nevykonáva a neplní funkciu nachádzacieho súdu. Je povinnosťou sťažovateľa predložiť o svojich tvrdeniach relevantné dôkazy, inak sa vystavuje hrozbe, že jeho tvrdenia ostanú v rovine ničím nepodložených tvrdení, ako je to aj v tomto posudzovanom prípade.

8. Z obsahu predložených rozhodnutí vyplýva, že súdy – vzhľadom na nepresné a rozporuplné vyjadrenia oboch strán a neštandardné poskytovanie pôžičiek v dobe, keď ešte predchádzajúce pôžičky medzi účastníkmi neboli splatené, ktoré ani neupravovali spôsob, resp. identifikáciu platieb tak, aby bolo jednoznačne a preukázateľne možné identifikovať, na ktorú pôžičku sa mala tá-ktorá platba započítať, vychádzajúc z produkovaných dôkazov (dôkazy o platbách a potvrdenie o splatení pôžičky z 15. januára 2005) a pri absencii iných dôkazov – dospeli k záveru o potrebe aplikácie § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý síce neupravuje koexistenciu viacerých dlhov medzi veriteľom a dlžníkom, ale je podľa názoru ústavného súdu použiteľný ako všeobecné právne pravidlo na riešenie situácie, že nie je možné „spárovať“ platby jednotlivých nesplatených dlhov medzi tými istými subjektami. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že pôvodný veriteľ vystavil čestné prehlásenie o splatení pôžičky z 15. januára 2005. Rovnako je zrejmé, že povinní kontinuálne splácali svoje dlhy, pričom z jednotlivých platieb nebolo možné identifikovať, na ktorý dlh (pôžičku) dlžníci platia. Za situácie, keď nebolo možné ustáliť, na ktorý dlh povinní platia, je logický, racionálny a ústavne udržateľný právny záver, že platia na najstarší dlh a na jeho istinu, najmä za situácie, že v prípade skôr poskytnutej pôžičky hrozili nepomerne prísnejšie sankcie ako v prípade neskoršie poskytnutej pôžičky.

9. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ účinne nespochybnil právne závery uvedené v napadnutom uznesení krajského súdu, z ktorých vyvodzuje porušenie svojich označených procesných práv napadnutým uznesením. Na základe uvedeného je potrebné prijať záver, že neexistuje relevantná súvislosť medzi namietaným porušením týchto práv a napadnutým uznesením krajského súdu. Preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.2. K namietanému porušeniu hmotných práv sťažovateľa napadnutým uznesením:

10. Sťažovateľ tiež namietal, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo aj k porušeniu jeho práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy) a práva na ochranu majetku (čl. 1 dodatkového protokolu). Porušenie týchto práv odôvodnil tým, že odvolací súd napadnutým uznesením odňal sťažovateľovi zákonnú ochranu na uspokojenie jeho pohľadávky v exekúcii nesprávnym, svojvoľným a arbitrárnym vyhodnotením skutkového stavu, teda porušením práva na spravodlivý proces, ktoré v sebe zahŕňa aj hodnotenie skutkového stavu a právne posúdenie veci ako imanentnú súčasť odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Keďže sťažnosť v časti namietaného porušenia procesných práv bola vyhodnotená ako zjavne neopodstatnená, ústavný súd dospel k záveru, že neexistuje ani relevantná súvislosť medzi namietanými hmotnými právami sťažovateľa na jednej

strane a napadnutým uznesením krajského súdu na strane druhej, preto sťažnosť aj tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

11. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti ako celku, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie. Zároveň dodáva, že za daných okolností stratilo opodstatnenie rozhodovať aj o navrhnutom dočasnom opatrení.

III.3. K návrhu na vydanie dočasného opatrenia:

12. Pokiaľ ide o návrh na vydanie dočasného opatrenia, ústavný súd konštatuje, že z ustanovení § 130 a § 131 zákona o ústavnom súde vyplýva, že nevyhnutným predpokladom vyhovenia takémuto návrhu je prijatie sťažnosti aspoň v časti na ďalšie konanie. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti v celom rozsahu, ústavný súd návrhu sťažovateľa na vydanie dočasného opatrenia nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2024

Peter Molnár
predseda senátu